

Datum:
2026-09-15Diarienummer:
SCN-2026-00729

Click or tap here to enter text.

Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Click or tap here to enter text.

Handläggare:
Helene Löwgren

Ansökan om socialnämndens verksamhetsbidrag för 2027 – Samtalsmottagning för Äldre

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** bevilja Diakonistiftelsen Samariterhemmets verksamhet Samtalsmottagning för Äldre ett ettårigt verksamhetsbidrag, för perioden 1 januari till och med 31 december 2027, och
2. **att** fastställa verksamhetsbidraget till 223 300 kronor.

Ärendet

Diakonistiftelsen Samariterhemmet ansöker om bidrag om 300 000 kronor för år 2027. Verksamhetsåret 2026 beviljades Diakonistiftelsen 216 796 kr.

Genom *Samtalsmottagning för Äldre*, erbjuder Samariterhemmet diakoni terapeutiska samtal till äldre som befinner sig i en utsatt livssituation. Hjälpökande lider i regel av ofrivillig ensamhet samt andra former av psykosociala problem och utmaningar relaterade till åldrande. Många brottas med tankar och känslor kopplade till svåra händelser i livet, andra med existentiella frågor, nedstämdhet eller relationer. Syftet med samtalsmottagningen är att stärka målgruppens psykiska och existentiella hälsa.

Alla personer över 65 år i Uppsala kommun har möjlighet att söka sig till Samtalsmottagning för Äldre. Hjälpökande erbjuds upp till 10 kostnadsfria samtal med "ålderskompetenta" legitimerade psykoterapeuter, dvs. psykoterapeuter som själva är äldre.

Målsättningen för år 2027 är att erbjuda 1 000 samtal under 10 månader, dvs. ca 100 samtal per månad (mottagningen har sommarstängt i två månader).

Stödsökande kontaktar mottagningen via telefon eller e-post och en administratör tar emot grundläggande information för att bedöma lämplighet, varpå lämpliga sökande ställs i kö. Vartefter plats finns blir stödsökande kontaktade och matchas med en lämplig och tillgänglig psykoterapeut. Psykoterapeuterna planerar själva tillsammans med stödsökande när och hur ofta de träffas och vad samtalen fokuserar på. Samtalen sker antingen i Samariterhemmets lokaler eller på privat mottagning.

Beredning

Ärendet har beretts av enheten Strategiskt stöd vid socialförvaltningen, i samråd med vård- och omsorgsförvaltningen då verksamheten inom ramen för samtalsmottagningen bedöms falla gemensamt inom äldrenämndens och socialnämndens ansvarsområde.

Föredragning

Föreningslivets verksamheter kompletterar den verksamhet nämnden bedriver inom det sociala området.

Ändamål för socialnämndens verksamhetsbidrag

Ändamålet med socialnämndens verksamhetsbidrag är att stödja verksamheter som undanröjer risker för social utsatthet, bidrar till och möjliggör människors inneboende styrkor, främjar egenmakt samt leder till förbättrad folkhälsa. Stärkande, främjande och förebyggande insatser för människor och grupper som behöver stöd och hjälp utifrån sin sociala situation är i fokus.

Vilka kan söka

Socialnämnden fördelar bidrag främst till ideella föreningar. Med föreningar avses främst ideella organisationer och allmännyttiga föreningar. Bidrag kan i undantagsfall ges till stiftelser (icke vinstdrivande) samt ekonomiska föreningar. Nämndens bidrag är selektiva och prioriteringar i bidragshanteringen görs också utifrån kommunens mål och budget, nämndens årliga verksamhetsplan, andra kommunala styrdokument samt avsatt budgetutrymme.

Nämndens krav

- Föreningens verksamhet ska främja grupper och individer med behov av stöd och hjälp utifrån sin sociala situation, där beskriven verksamhet innebär kvalificerat stöd till dessa målgrupper.
- Föreningens verksamhet ska aktivt bidra till och verka för att minska förtryck och våld i samhället, öka engagemang i sociala frågor, påverka grupper och individer att bli integrerade och accepterade i samhället samt verka, för en förbättrad folkhälsa.
- Föreningens verksamhet ska vara till nytta inom nämndens verksamhetsområde och komplettera eller stärka nämndens egen verksamhet.
- Föreningens verksamhet ska harmoniera med nämndens mål och inriktningsdokument.
- Föreningen ska innan bedömning av fortsatt stöd inkomma med en delårs/helårsredovisning av hur stödet använts.

Bedömningskriterier

Bedömning görs utifrån idé, mål och syfte, metod för genomförande samt förväntade effekter. Ansökan bedöms också utifrån hur väl verksamheten svarar mot gällande anvisning om utlyst bidrag.

Vidare bedöms om

- bidragets storlek är rimligt i förhållande till förväntad effekt
- verksamheten har ett innovationsperspektiv
- utrymme finns inom ekonomisk ram.

Hur väl föreningen arbetar med

- tillgänglighet för alla
- likabehandling
- jämställdhet
- inflytande
- delaktighet
- egenmakt
- integration
- mångfald
- barns rättigheter och uppfyllande av barnkonventionen (där det är aktuellt).

Diakonistiftelsen Samariterhemmets ansökan

Diakonistiftelsen Samariterhemmet söker verksamhetsbidrag om 300 000 kr för att kunna erbjuda äldre personer, som befinner sig i en utsatt livssituation, samtalsstöd på en mottagning med åldersadekvata terapeuter.

Verksamheten har under år 2025 fortlöpt som planerat. Stödsökande har kontaktat mottagningen via telefon eller e-post varpå en administratör noterat grundläggande information för att bedöma lämplighet och ställa sökande i kö. I mars 2026 stod 45 personer i kö till samtal, vilket innebär att kön vuxit under 2025. Vartefter plats finns blir stödsökande kontaktade och matchas med en lämplig, tillgänglig psykoterapeut. Psykoterapeuterna planerar själva tillsammans med stödsökande när och hur ofta de träffas och vad samtalen fokuserar på.

Under 2025 fick 100 individer (80 kvinnor och 20 män) totalt 802 terapeutiska samtal, vilket är en ökning från 2024.

Mottagningens personal planeras för 2027 bestå av en verksamhetschef (0,05åa) och en administratör (0,15åa). De terapeutiska samtalen hålls uteslutande av kontrakterade psykoterapeuter. Under 2027 förväntas 9 terapeuter kontrakteras för Samtalsmottagning för Äldre.

Diakonistiftelsen Samariterhemmet uppger att de fortsätter att söka medel för verksamheten från olika stiftelser och fonder, men Uppsala kommuns bidrag utgör alltså den nödvändiga kärnan i finansieringen. De uppger att den största utmaningen för verksamheten är fortsatt finansiering och att Samariterhemmet Diakoni är beroende av verksamhetsbidrag från socialnämnden och äldre- och våldnämnden för att bedriva samtalsmottagningen.

Delårsuppföljning

Samariterhemmets chef för sociala verksamheter leder arbetet med mottagningen, med stöd av en administrativ assistent. De terapeutiska samtalen utförs av kontrakterade psykoterapeuter.

Under 2026 kontrakteras totalt 9 terapeuter för Samtalsmottagning för Äldre.

I början av juli 2026 stod 60 personer i kö till samtal, vilket indikerar ett ökat söktryck och växande kö, trots att mottagningen har vidtagit åtgärder för att fler ska få samtal genom att ta bort den tidigare möjligheten till extra samtal mot betalning (utöver 10) och även utfört fler samtal än budgeterat.

Under perioden januari till juni 2026 har över 500 terapeutiska samtal genomförts (jämfört med 400 budgeterade). Detaljer över ålder- och könsfördelning, samt konfident-utvärderingar, sammanställs efter verksamhetsårets slut.

Under 2026 finansieras *Samtalsmottagning för Äldre* delvis av Socialnämnden och Äldrenämnden i Uppsala kommun, samt i mindre utsträckning CM Fleetwoods testamentsfond, Skebostiftelsen och Timmermansorden. Samariterhemmet finansierar de kostnader som inte täcks av externa medel.

Diakonistiftelsen Samariterhemmet skriver att *Samtalsmottagning för Äldre* fortsätter att vara en mycket eftertraktad verksamhet och stiftelsens önskan är att kunna ta emot fler sökande, men de bidrag de erhållit för verksamheten räcker inte till för att möta behoven. De skriver att det vore därför lovligt om socialnämnden och äldrenämnden i Uppsala valde att öka bidragen för att säkerställa att verksamheten kan fortsätta.

Förvaltningen har tagit del av Diakonistiftelsen Samariterhemmets delårsredovisning som bedrivits under januari – juni 2026 och bedömer att den på ett tjänligt sätt redogör för verksamheten.

Förvaltningens bedömning

Diakonistiftelsen Samariterhemmets *Samtalsmottagning för Äldre* erbjuder äldre personer ett kvalificerat stöd och främjar en målgrupp vars behov i många sammanhang är åsidosatta. Befintlig forskning på området visar att äldre personer som är eller varit utsatta för våld i nära relation är en bortglömd grupp där just åldern blir ett hinder för att upptäcka utsatthet. Vi känner också till att äldre personer som varit eller är utsatta för våld sällan får rätt råd, stöd och hjälpinsatser.

Socialnämndens primära målgrupp för samtalsmottagningen är äldre personer som varit utsatta för våld och har obearbetade trauman samt personer som lever i en våldsam relation och behöver stöd för att ta sig ur densamma.

Ansökan har beretts i samråd med vård- och omsorgsförvaltningen då verksamheten inom ramen för samtalsmottagningen för äldre bedöms falla gemensamt inom äldrenämndens och socialnämndens ansvarsområde.

Utifrån den beskrivna verksamheten samt den uppföljning som gjorts av föregående års verksamhet är det förvaltningens bedömning att verksamheten lever upp till både nämndens krav och de bedömningskriterier som tagits fram för verksamhetsbidrag.

Förvaltningen föreslår att *Samtalsmottagningen för Äldre* beviljas ett bidrag om 223 300 kronor.

Barnkonsekvensanalys

Ej aktuellt i föreliggande ärende.

Ekonomiska konsekvenser

Diakonistiftelsen Samariterhemmet beviljades för detta år 216 796 kr och i år föreslås Diakonistiftelsen Samariterhemmet beviljas ett verksamhetsbidrag om 223 300 kronor för år 2027. Ökningen av bidraget är en uppräknings av föregående års bidrag med 3 %.

Under 2026 beviljar nämnden cirka 18,8 mnkr till civila samhället genom olika bidrag. Socialnämndens preliminära budget för 2027 beräknas bli cirka 19,5 mnkr men är beroende av kommande beslut i socialnämnden rörande nämndens budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 15 september 2026.
- Bilaga 1, Ansökan om verksamhetsbidrag 2027.

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör